

شیوه‌های نوین در دین ورزی اروپا

گفت و گو با دانیل ارویو لژه، جامعه‌شناس دین

ترجمه: افسانه نجاتی

مردمی شافت تا این فرصت‌ها در جهت ترویج اصول عقاید بهره گیرد. از آن پس قدیسان حامی تازه‌ای نظری مارتن لوثر کینگ در این دسته‌ها وارد شدند.

پس فرانسه همچنان مذهبی است، اما آیا همان معنویت دهه‌های پیشین برو آن حاکم است؟ در سال‌های ۷۰ تا ۸۰ جنبش‌های دینی نوینی پدیدار شده‌اند و در منظر دینی به شکلی پایدار جای گرفته‌اند.

این معنویت جدید با پدیده‌های غیرمذهبی از جمله خرد شرقی و روانشناسی نیز درآمیخته است. تمامی اینها ناشانگر این است که امروزه در فرانسه اعتقاد بسیاری وجود دارد، اما شمار اندکی از مردم (قریب به ۲۸ درصد)، قائل به خداگی متعین و شخصی هستند.

فرانسویان پیش از پیش باورمندند بی‌آنکه بدانند به چه؟ به ویژه جوانان که روی هم رفته در مقایسه با نسل قبل کمتر به الحاد گرایش دارند و در عین حال به جای اعتقاد به شخص عیسی مسیح بیشتر به روح متصل‌اند. اصولاً اعتقاد، بسیار فردی شده است و رفته‌رفته توسعه نهادها احاطه می‌شود. معتقدان سیستم خاص معنوی خود را به منظور معاشرخشیدن به زندگیان گزینش و سرهم‌بندی می‌کنند.

این هنوز می‌توان از امر دینی حرف زد؟

همه اینها به حوزه معنوی برمی‌گردد. به این قبیل اعتقادات، باورهای مذهبی گفته نمی‌شود مگر زمانی که افراد به قصد مشروعیت بخشیدن به آن باورها خود را به تاریخ منتسب کنند.

شما اگر بگویید: «من خدا را باور دارم» عارفید، اما اگر بگویید: «من خدا را باور دارم، همچنان که پیشینیان من به او اعتقاد داشته‌اند» مذهبی هستید. در عین حال این سلاله مؤمن بدون مراده با یک کرسی آیینی می‌تواند منبع از یک امت مجازی باشد: راه کومپوستل را در پیش گرفتن، خود به معنای تملک دوباره تمامی زائران است. اشکال تازه‌ای از امت‌گرایی به شکل شبکه‌ای و یا گروههای متشابه‌ی پدیدار شده‌اند که لزوماً تداوم چندانی هم ندارند. تبادل نظر دوستان پیرامون یک میز بر سر مسأله مرگ، معنای زندگی و یا روح، خود یکی از اشکال اعتبارخشی به آن سیستم‌های اعتقادی سرهم‌بندی شده است.

امروزه دیگر ما به شکل موروثی دیندار نیستیم. دیگر کسی برای همنگی با جماعت و یا اطاعت آز والدین مذهبی نمی‌شود. حتی دیگر متشرب ترین جوانان کاتولیک هم مانند والدینشان به کلیسا نمی‌روند بلکه به آنجا می‌روند تا فضایی برای تنفس بیابند و آنچه که برایشان اهمیت دارد این است که واجد اعتقادی خود انگیخته باشند.

این سرهم‌بندی ها را در اسلام و بهبودیت هم می‌توانیم بیابیم؟ جوان مسلمانی که میل به عضویت در جایی را دارد حتی اگر به هر قیمتی از نوعی مسلمانی خود انگیخته برخوردار باشد، مجبور به متابعت از این سرهم‌بندی است. وی در مراده با مجامعت و یا دوستان ناگزیر است نوعی جهان‌بینی شخصی از دین خود بسازد که دیگر همان بینش پدربرزگ‌ها و مادربرزگ‌هایش نباشد. از سوی دیگر پدربرزگ‌ها و مادربرزگ‌ها هم ناگزیرند بر شکل خاص دینداری خود پافشاری کنند یا مسلمان جوانی که روزه می‌گیرد

اشاره:

از نظر خانم دانیل ارویو لژه (Daniele Hervieu-Leger) جامعه‌شناس، رئیس مرکز مطالعات میان‌رشته‌ای امور دینی مرکز ملی تحقیقات علمی فرانسه (CNRS) و نویسنده کتاب «زائر و گرویده» (Lepelerin et le converti) از وقایع مرسوم رقم زده می‌شود. از این پس هرگز سیستم اعتقادات خود را برای معاشرخشی به زندگیش، خود برمی‌گزیند و تلقیق و سرهم‌بندی (۱) می‌کند.

کلیساها خالی شده‌اند، الهامات دینی شتاب خود را از دست داده‌اند؛ آیا فرانسه کشوری بی‌اعتقاد شده است؟

از دیرباز فکر می‌کردند که در جوامع مدرن مبتنی بر عقل‌گرایی به دلیل تمایل به فردیت و اضمحلال تأثیر کلیسا، دین به دست فراموشی سپرده می‌شود. تمامی اینها مجوز گفتن این مطلب را به دست می‌داد که کلیساها خالی و روحانیت تعصیف شده‌اند و خلاصه به این نتیجه می‌رسیدند که بی‌اعتقادی حاکم شده است.

اما از اوآخر دهه ۶۰ این عقیده کاملاً با تردید مواجه شد.

جامعه‌شناسان، شمار زیادی از جنبش‌های بازگشت ایمان را از جمله در زمینه‌های غیردینی، به خصوص سیاست تصویب کرده‌اند. از این رو حتی قادرند مبارزات کمونیستی را نوعی مذهب عرفی قلمداد کنند. همچنین رویکرد خاصی به برخی از مظاهر مذهب متعارف از قبیل شفاه، زیارت‌ها و دسته‌ها در مقابل هویت محلی و ایمان مذهبی، مبنول داشته‌اند.

این پدیده چه عوارضی در حوزه باورها دارد؟

در اینجا مسایلی وجود دارد که از سطح مراسم و روایات فراتر می‌رود. دیگر افراد به ایمانشان از سر ایجار گردن نمی‌نهند، بلکه در خود ناقله و میلی برای مکان‌های قدسی و زمان‌های متعالی می‌پرورند. چه بسا برای آنها سپری کردن عید پاک در روكامادور (۲) یا مون سن میشل (۳) شورانگیزتر است از اینکه هر یکشنبه روی نیمکت‌های کلیسا حضور بهم رسانند. بر صحنه مذهبی دو چهره تازه نمایان شده است: «زائر و گرویده». زائر کسی است که مسیر سیر و سلوکش را خود برمی‌گزیند و میزان مشارکتش را برحسب روزمرگی می‌پسندد. حال آنکه گرویده قدر مدرنی است که دین خود را به جای اینکه به ارت برد، انتخاب می‌کند و آن را با این نیت که دینی ویژه خود داشته باشد، دوباره تملک می‌کند. در مفهوم گرویدن، به انتخاب دینی توجه شده است.

این تحولات چگونه به طور محسوس نمایان می‌شوند؟

مدت‌های مديدة در مذهب عامه مردم، عبادات آیینی با مایه‌ای روتایی در عالمی محضی بیوند داشت. برای نمونه اشاره کنیم به همین ظاهرات ناحیه لیموزن (۴) و دسته‌های عظیمی که هر هفت سال یک بار راهی آن ناحیه می‌شوند. مردم در حالی که شمایل‌هایی از قدیسان حامی شهر- به یاد حمایت آنان در دوران طاعون بزرگ- در دست دارند، به راه می‌افتد. این دسته‌ها که در سال‌های دهه ۶۰ جز تعداد انگشت‌شماری از افراد را به سوی خود نمی‌کشانند در سال‌های دهه ۷۰ تحت تأثیر طبقات متوسط اجتماعی شاهد خیزشی دوباره بودند. روحانیت به سوی سرمایه‌گذاری دوباره بر این حرکت‌های

برگزاری همایش اسلام و مسیحیت ارمنی در لبنان

سمینار دو روزه گفتگوگوی میان مسلمانان و مسیحیان ارمنی در تاریخ اول و دوم خردادماه با مشارکت سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در محل کلیسا ای انطليس لبنان برگزار شد.

در این همایش دو روزه نمایندگان مسیحی و مسلمان به راهه مقاالت و سخنرانی‌های خود پیرامون راهکارهای نزدیکی هرچه بیشتر پیروان این دین بزرگ الهی پرداختند.

جتح‌الاسلام محمدی عراقی، رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، به عنوان سخنران افتتاحیه این همایش ویزیگی خاص گفتگوگوی میان مسلمانان ایرانی و مسیحیان ارمنی را در سایه تاریخی دیرینه میان آن دو داشت. چنان که این گفتگوگو از یک حادثه دینی فراتر رفته و تبدیل به گفتگوگوی فرهنگی، تمدنی شده است.

دکتر طارق متیر دبیر شورای جهانی کلیساها نیز در ضمن سخنرانی خود ابراز داشت: "هیچ گفتگوگوی منطقی و بین‌المللی مفید نیست مگر اینکه گفتگوگوهای محلى نیز وجود داشته باشد."

همچنین دکتر محمد سماک به عنوان نماینده مسلمانان اهل تسنن در این سمینار گفت: در روابط میان اسلام و مسیحیت نقطه‌های برخوردی وجود دارد که موجب انفجار می‌شود و ما باید از آنها جلوگیری کنیم، آنها عبارتند از: ۱- ارتباط دادن غرب به مسیحیت ۲- ارتباط دادن اسلام به عنوان دین به موضوع ترویسم ۳- انتشار مفاهیمی نزد برخی از تندروها در القای آن به دیگران برای فهم دین و ارتباط دادن مسیحیان در کشورهای عربی و جهان اسلام به جهان غرب.

کشیشان کاتولیک واتیکان، پشت دیوارهای تل اویو

واتیکان از آمریکا و پارلمان اروپا خواست اسرائیل را به منظور اعطای روایت به کشیشان این مذهب برای سفر به اسرائیل و مناطق فلسطینی نشین و نیز تمدید اقامت آنان تحت فشار قرار دهنند.

کاردینال «برونتو توجی» یکی از مقامهای بلندپایه مرکز جهانی مذهب کاتولیک در مصاچه با رادیو واتیکان گفت: پارلمان و کلیساها اروپا باید برای حل این مشکل تدبیری بینندیشند زیرا تلاوم این وضعیت سبب می‌شود کشیشان حاضر در اسرائیل، مهاجر غیرقانونی شناخته شوند و نتوانند به فعالیت‌های خود ادامه دهند که این موضوع مشکلات فراوانی را برای اداره کلیسا ای مسیحی و کاتولیک در اسرائیل و مناطق فلسطینی نشین ایجاد می‌کند.

۱۰ سال قبل واتیکان با رژیم صهیونیستی ربطه برقرار کرد و در مقابل تل اویو نیز معهود شد ضمن متعهد شده این جناح از پیش موضع ازدواج و یا مراسم تشییع در همه ادیان تحت این عنوان که «هر کسی راه و روش خود را دراد»، تسه‌الله‌ای سیاری دیده می‌شود، اما هرچه این تسه‌الله‌ای بیشتر تسلط می‌یابند، هسته‌های کوچکی که قطعیت‌های از پیش آمده شده را ارائه می‌کنند، مستحکم‌تر می‌شوند و جنگ‌های مذهبی چنان پا می‌گیرند که تسه‌الله‌ای بزرگ، در نهایت منجر به تضعیف فردی می‌شوند که خود داری حق آزادی انتخاب است.

براساس آمارهای موجود، سال ۱۹۴۸ حدود ۳۰ هزار مسیحی در بیت المقدس زندگی می‌کردند (۱۲ درصد از کل جمعیت) اما اکنون تعادل مسیحیان ساکن این شهر به ۷ هزار نفر (معادل دو درصد جمعیت) کاهش یافته است.

پاپ «زان پل دوم» رهبر مذهبی کاتولیک‌ها از حقوق مندی، مالکیت کلیساها و اموال مذهبی و نیز

معافیت مالیاتی آنها را در فواین و مقررات خود بگنجاند که اکنون به این تعهدات پایین نبوده و مذاکرات در این موارد را نیز قطع کرده است.

براساس آمارهای موجود، سال ۱۹۴۸ حدود ۳۰ هزار مسیحی در بیت المقدس زندگی می‌کردند (۱۲ درصد از کل

جمعیت) اما اکنون تعادل مسیحیان ساکن این شهر به ۷ هزار نفر (معادل دو درصد جمعیت) کاهش یافته است.

پاپ «زان پل دوم» رهبر مذهبی کاتولیک‌ها چندی پیش از مسیحیان ساکن بیت المقدس خواست با وجود خطرات

به زندگی در این شهر ادامه دهند و سرزمین خود را نزک نکنند.

مؤسسه گفتگوی ادیان در نمایشگاه اطلاع‌رسانی علوم اسلامی

نمایشگاه اطلاع‌رسانی علوم اسلامی از سیزدهم تا هجدهم خردادماه در قم برگزار شد.

این نمایشگاه ۱۳ خرداد با حضور جتح‌الاسلام بوشهری، ریاست حوزه علمیه قم و نمایندگانی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی افتتاح شد.

در این نمایشگاه ۵۲ مؤسسه گفتگوی ادیان نیز در راستای برنامه‌های اطلاع‌رسانی خود با حضور در این نمایشگاه به را معرفی کردند.

گفتنی استه مؤسسه گفتگوی ادیان نیز در راستای برنامه‌های اطلاع‌رسانی خود با حضور در این نمایشگاه به عرضه محصولات فرهنگی پرداخت.

شایان ذکر استه در حاشیه نمایشگاه مذکور از سوی برخی مؤسسات نشسته‌هایی درباره آینترنیت و اطلاع‌رسانی علوم اسلامی برگزار شد.

پانوشت‌ها:

- 1- Bricolage
- 2- Rocamadour
- 3- Mont Saint- Michel
- 4- Limousin

اسامی برخی از مراکز و کتابفروشی‌های ارائه‌دهنده مجله در تهران و شهرستان‌ها

تهران:

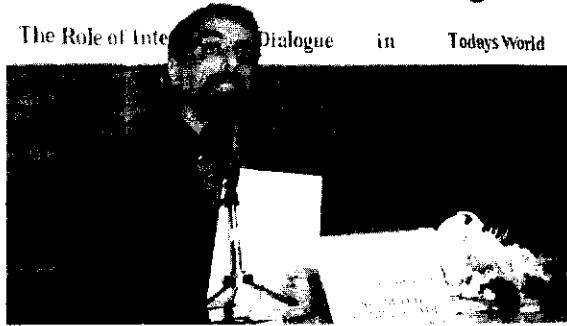
شهر کتاب.	حافظ، خ حافظ شمالی، نیش زرتشت شرقی تلفن ۸۸۰۶۶۱۸
شهر کتاب.	ساعی، خ ولیعصر، چنب پارک ساعی تلفن ۸۷۱۸۲۰۰
شهر کتاب.	شکوفه، خ ۱۷ شهریور، نیش شکوفه تلفن ۳۷۹۹۰۹۳
شهر کتاب.	باهنر، خ نیاوران، چهارراه کامرانیه تلفن ۲۲۸۵۹۶۹
شهر کتاب.	ملت، مجیدیه شمالی، شمس آباد تلفن ۲۵۱۸۴۸۴
شهر کتاب.	نیاوران، خ نیاوران، پارک نیاوران تلفن ۲۸۰۷۰۱۰
شهر کتاب.	هفت چنان، خ هفت چنان تلفن ۵۷۲۸۷۹۹
انتشارات آگاه.	خ انقلاب، رویه‌روی دیپرخانه دانشگاه تلفن ۶۴۶۷۲۳۳
انتشارات طرح نو.	خ خرمشهر، خ نوبخت، بین پنجم و هفتم تلفن ۸۵۰۱۲۸
انتشارات توس.	خ انقلاب، اول خ دانشگاه، شماره یک تلفن ۶۴۶۱۰۰۷
کتابخانه طهموری.	خ انقلاب، بین فروودین و فخر رازی تلفن ۶۴۰۶۳۰
نشر اختران.	خ انقلاب، بازارچه کتاب تلفن ۶۴۶۲۲۸۲
نشر باغ.	خ ولیعصر، مقابل پمپ بنزین باغ فردوس تلفن ۲۷۱۸۵۵۵
نشر ثالث.	خ کریمخان زند، نرسیده به ایرانشهر تلفن ۸۳۳۵۳۷۷
نشر چشمہ.	خ کریمخان زند، نیش میرزا شیرازی تلفن ۸۹۰۷۷۶۶
نشر داریوش.	قلهک، چنب سینما فرهنگ تلفن ۲۰۰۰۴۰۰
نشر نی.	خ کریمخان زند، بعد از میرزا شیرازی تلفن ۸۹۰۱۵۶۱
نشر و پژوهشن فرمان.	خ کریمخان زند، خ مدیری، شماره ۱۶ تلفن ۸۳۱۰۲۵۳

شهرستان‌ها:

اردبیل.	چهارراه امام، کتابفروشی سعدی تلفن ۲۲۴۸۶۸۵
ارومیه.	خ امام، کتابفروشی انزلی تلفن ۲۲۲۸۳۳۸
اسلامشهر.	ایستگاه نوری، محل توزیع نشریات تلفن ۲۳۴۲۴۴۱
اصفهان.	خ چهارباغ، دروازه دولت، فرهنگسرای اصفهان تلفن ۲۲۰۴۰۲۹
اصفهان.	خ باغ گلستان، کتابفروشی فرهنگیان اصفهان تلفن ۲۲۱۱۳۳۹
اصفهان.	خ آمادگاه، رویه‌روی هتل عباسی، کتابفروشی باستان تلفن ۲۲۲۷۱۳۹
اهواز.	خ حافظ، بین سلمان و سپرس، کتابفروشی رشد تلفن ۲۲۱۷۰۰۰
تبریز.	اوی شریعتی جنوبی، کتابفروشی شایسته تلفن ۵۵۵۲۴۵۸
تبریز.	خ ارتش شمالی، شماره ۴۱، کتابفروشی سپهر تلفن ۵۲۶۳۵۵۲
جزیره کیش.	کتابفروشی روحی تلفن ۴۴۰۰۱۴
درفول.	خ طلاقانی، نیش هجرت، کتابفروشی رشد تلفن ۲۲۴۱۰۱۲
زنگان.	خ امام، رویه‌روی قدس، کتابکده فرهنگ تلفن ۳۲۲۴۵۱۶
سمنان.	خ امام، نیش پاساز رسالت، نشر خلاق تلفن ۳۳۳۳۴۸۷
سنندج.	خ امام، کتابسرای نوروزی تلفن ۲۲۲۶۹۶۲
شیرواز.	خ صورتگر، کتابفروشی دانش تلفن ۲۳۰۹۲۶۱
شیرواز.	تقطیع رودکی و فردوسی، مؤسسه پیغام امروز تلفن ۲۳۳۳۷۲۶
کرمان.	چهارراه ارگ، فروشگاه نوبن تلفن ۲۲۲۸۶۴
کرمانشاه.	میدان ارشاد اسلامی، سرپرستی روزنامه همشهری تلفن ۸۲۳۸۰۵۸
قائم‌شهر.	میدان طالقانی، کتابفروشی بلال جشی تلفن ۲۲۳۱۸۵۹
قزوین.	خ خیام، کوچه کلیسا، کتابفروشی مولانا، تلفن ۲۲۲۷۹۷۸
قم.	خ حجتیه، شماره ۷۱، کتاب طه تلفن ۷۷۴۰۵۹۶
مشهد.	چهارراه کوی دکترا، مؤسسه انتشارات امام خمینی (ره) تلفن ۸۴۳۰۱۴۷

نقش گفت و گوی ادیان در جهان امروز

The Role of Interfaith Dialogue in Today's World

در نهمین جلسه از سلسله سخنرانی‌های مؤسسه گفت و گوی ادیان عنوان شد:
برای گفت و گو باید بسترسی چند فرهنگی مهیا شود

وی تصریح کرد: «دیالوگ مرحله دیگری از گذشت از حقایق و دریافت این تکته است که حقیقت در اختیار یک جریان نیست.» وی گفت: «بحث گفت و گو، ضرورت تسامح و مدارا را بیش از پیش در جامعه مطرح کرد.»

سیدعبدالمجید میردامادی به نقش دین و گفت و گوها اشاره کرد و گفت: «ما به نقش گفت و گوی ادیان در سیاست کشوری اعتقاد داریم، اما برای پی بردن به نقش نهادی آن باید بینیم جایگاه ادیان کجاست.»
وی تصریح کرد: «با توجه به اینکه بیشتر نظامها سکولار هستند، ادیان جایگاه ویژه‌ای که تعیین کننده باشد ندارند.»

سیدعبدالمجید میردامادی به نقط قوت و ضعف گفت و گوهای دینی که در کشورمان صورت گرفته است اشاره کرد و گفت: « نقط قوت آن شناخت ماهیت اندیشه تشیع توجه به جنبه‌های عقلانی، تساهل و تسلاخ است. نقط قوت آن انتقاد داریم، اما برای جوان و لائشگله است.» وی نداشتن اندیشه و استراتژی خاص در گفت و گو را از نقاط ضعف این گفت و گوهای خواند و گفت: «به علت نداشتن استراتژی امکان مدیریت در گفت و گو را نداریم.»
وی در پایان گفت: «در گفت و گو باید به اصول چون ضرورت گفت و گو، ایمان به استواری ادیان از جانب پیروان و رهبران ادیان، به یاد نداشتن اصول مشترک و اصل خردمندی، ملاک قراردادن اخلاق معنوی و اتحاد توجه کرد.»
این جلسه با پرسش و پاسخ حاضران پایان یافت.

رؤسای سه مرکز مهم دینی، در نشست مؤسسه گفت و گوی ادیان

صاحب یک پیام اصلی هستند که در همه مشترک است و براساس همین اصل مشترک با یکدیگر امکان گفت و گو دارند.»
دکتر جیمز فردیک هم در این نشست گفت: «بخشی از وظایف ما در دانشگاه کاتولیک کالیفرنیا این است که پیروان ادیان مختلف را گرد هم آوریم و زمینه آشنازی و انس آنها را فراهم کنیم.» وی با دکتر دشواری‌های این کار گفت: «از آنجا که کشور من عملنا از مهاجران تشکیل شده استه گاهی ایجاد پیوند میان پیروان ادیان دشوار استه چرا که بعض امتحنفات فرهنگی یک دن امکان گفت و گو را زایل می کند. با این حال در مجموع، تجربه ما در نزدیک کردن پیروان ادیان به یکدیگر، موفق بوده است.» وی برای مثال به گفت و گویی کاتولیک‌ها و بویانی‌ها در جریان است و به نتایج مطلوبی رسیده استه اما گفت و گویی کاتولیک‌ها و مسلمانان به تازگی آغاز شده است و در حال رشد و پرورش است.»

فردیک تصریح کرد: «گفت و گو میان ادیان شامل سه سطح است: نوع اول وجه آکادمیک دارد و میان اندیشمندان دینی صورت می گیرد. نوع دوم آن به گفت و گویی رهبران دینی اختصاص دارد و سومین سطح گفت و گویی به مناسبات و ارتباطات عموم دیناران مربوط است. درست است که نوع اول و نوع گفت و گویی لازم است و بسیاری از مشکلات را حل می کند اما اصلی ترین نوع گفت و گویی ادیان، آن است که به همسخنی میان عame بینداران و توده متبینین پیردازد.»
وی با ذکر تجربیات شخصی خود در این زمینه نقش نمادهای غیردولتی دینی در

همین جلسه از سری سخنرانی‌های ماهانه مؤسسه گفت و گوی ادیان با موضوع ن گفت و گوی ادیان در جهان امروز» با سخنرانی سیدعبدالمجید میردامادی ار شد.

سیدعبدالمجید میردامادی در این جلسه به تفکیک مفهوم دین و نقش آن در ن کنونی پرداخت و گفت: «دین در غرب با چهار عامل ساخته می شود، به نی دین باید قابلیت نشان دادن یک محض و وضعیت و موضع انسان در جهان شده باشد به مواطعه اشاره کامل کند و داشت های را در قالب راهنمایی های ن ارائه دهد.» وی در ادامه گفت: «آین در حالی است که ما در حوزه اسلامی دین توحید، رسالت پیامبران و چشم اندازی که از آینده می دهد، می شناسیم.»

سیدعبدالمجید میردامادی در بیان تاریخ گفت و گوی میان ادیان، به سال های بین ۱۷۰۰ تا ۱۸۰۰ میلادی اشاره کرد و گفت: «در این تاریخ بحث ایجاد وحدت بین ع مسیحی مطرح شد (مانند آنچه امروزه به عنوان وحدت شیعه و سنتی مطرح است)، اما بعد از جنگ جهانی دوم به طور عملی و به ابتکار شورای جهانی کلیسا مسئله به میان آمد و پس از آن سال های ۶۲ تا ۶۵ مجمع واتیکان دو تشکیل آن بحث گفت و گوی ادیان مطرح شد.»

ای افزود: «کاتولیک‌ها معتقدند گفت و گو به منظور انجام می‌پذیرد، هدف اول آن بحث گفت و گوی ادیان رستگاری دیگران.»

دارما مستر هسین ناثو (مؤسس و رئیس موزه ادیان جهان) به همراه جیمز یک (استاد الهیات دانشگاه کالیفرنیا) و اصغر علی انجیبر (رئیس مرکز مطالعات می هند و مدیر مؤسسه مطالعات اجتماعی و سکولاریسم) با حضور در مؤسسه گفت و گوی ادیان به بحث و تبادل نظر در خصوص وضعیت دین در جهان معاصر و مهندس گفت و گویی میان ادیان پرداختند.

دارما مستر در سخنران خود با اشاره به دلایل تأسیس موزه ادیان جهان، «آنگزه اصلی از تأسیس این موزه فراهم ساختن موقعیتی بود که زمینه درست از ادیان مختلف فراهم آید.»

او افزود: «سال های به مناطق مختلف جهان سفر و با رهبران ادیان گوناگون دیبار و رضایت ایشان را برای تأسیس موزه ادیان به دست آوردم. در این موزه نمادها و های تماشی ادیان جهان گنجانده شده است.»

هدف اصلی این اقدام، ترویج صلح و مهروزی به عنوان پیام اصلی بوده است.»

وی با اشاره به اینکه در رویسیه و آمریکا هم موزه هایی با موضوع ادیان وجود دارد را شast: «در آن موزه ها، تأکید اصلی بر وجه هنری ادیان است در حالی که در موزه جهان (تبت) به آموزه ها، ایندها، نمادها و مراسم ادیان بیشتر توجه شده است.»

دارما مستر که خود یک بودایی استه گفت: «گو اینکه میان ادیان مختلفه هم

مت و هم تقاضوت وجود دارد اما پیام محوری و مرکزی همه ادیان یکی است و آن

و مهر است. ما در موزه ادیان جهان، سیر تطور و رشد ادیان را در چهار مرحله تولد